

Checklista för tillgänglighet

Ett förbund som är lyhört inför olika erfarenheter undviker lättare att privilegiera, exkludera, diskriminera och kränka enskilda eller kategorier av medlemmar. Denna checklista kan därför användas för att göra KFUM Sveriges mer tillgängligt.

Tillgänglighet handlar om att ge alla KFUMs medlemmar lika förutsättningar att kunna delta i och påverka förbundets evenemang oberoende av kön, sexualitet, ålder, etnicitet, hudfärg, funktionalitet, klass och livsåskådning. Därför är det viktigt att bli medvetna om och arbeta med de normer som formar förbundet. Detta betyder till exempel att våra lokaler ska vara tillgängliggjorda på flera olika sätt, att alla ska kunna ta till sig information samt att evenemang ska vara så billigt det går. Tillgänglighet innebär att alla oavsett könsidentitet eller uttryck, ålder, etnicitet, hudfärg, funktionalitet, klass, livsåskådning och språkförståelse ska känna sig och vara välkomna och inkluderade i sammanhangen vi skapar. Det gäller allt från inbjudan, rummen mötet och kringarrangemang hålls i, toaletter och omklädningsrum vi använder, till språket som används på mötet.

GENERELLA KRAV

Tänk på att:

- alla lokaler (inklusive grupprum och pausrum) ska vara tillgängliggjorda. En bra utgångspunkt är att alla deltagare ska kunna komma in i konferensanläggningen genom samma entré.
- dörrar kan öppnas, passeras och stängas av personer som använder rullstol eller rullator.
- ramp eller hiss ska finnas som komplement.
- det vid övernattnig finns tillgängliggjorda rum.
- tillgängliggjorda lokaler används vid fest eller klubbverksamhet.
- skyltningen är tydlig, till exempel att det finns tydlig information om att det finns teleslinga eller vart olika delar av lokalerna ligger.
- om mikrofoner används ska någon av dessa vara trådlösa och kopplade till teleslingan.
- avståndet till matsal inte bör vara längre för personer med funktionsnedsättning än för personer med normativ rörelseförmåga som till exempel kan använda trappor.
- koda av könade toaletter så att alla kan gå på alla toaletter.
- avståndet till tillgängliggjorda toaletter ska vara ungefär samma som otillgängliggjorda toaletter.
- fråga om det finns behov av teckenspråks- eller syntolkning, teleslinga eller andra motsvarande hjälpmedel samt vilka kostvanor och allergier personen har.
- information om att deltagare bör undvika vanliga allergiframkallande källor (såsom exempelvis nötter och starka dofter) tydligt framgår.

SPRÅK OCH SPRÅKBRUK

Tänk på att:

- språket är en förutsättning för inkludering och delaktighet.
- medvetandegöra ens språkbruk och välja ord med omsorg visar att vi värdesätter deltagare som annars skulle utebli
- förklara **förkortningar** och inte anta att de är självklara. Då har nya deltagare alltid möjlighet att hänga med utan att bli utpekade.
- förklara svårare ord och formuleringar direkt i texten
- ersätta ordet ”man” med ”en” för undvika ett könat språkbruk
- undvika endast könsspecifika pronomen så som han/hon och istället använda han/hon/hen eller bara hen/den då kön inte är relevant
- om det är fråga om en specifik person, så som en föredragshållare som ska presenteras, så kan det vara relevant att fråga vilket pronomen personen föredrar.
- beskriva (syntolka) bilder och modeller som används i samband med textbaserad information
- ha ett språkbruk som fungerar och som inte är kränkande oavsett vilka som deltar eller som råkar vara i närheten
- använda så neutrala ord som möjligt. Exempelvis är paus är mer neutralt än bensträckare vad gäller funktionalitet
- även benämna normen. Att kontrastera ”toalett” med ”handikapptoalett” gör att toalett verkar vara något neutralt medan den i själva verket gömmer en föreställning om att deltagare är gående.

KOMMUNIKATION OCH INFORMATION

Tänk på att:

- dokument och information görs tillgänglig i alternativa format vid samma tillfälle som övrigt delges deltagarna, om detta efterfrågats i anmälan.
- låta det tydligt framgå att samtliga dokument och annan information går att få i alternativa format.
- dessa alternativa format för tryckt information inkluderar stor stil (14 punkter eller mer).

REPRESENTATION

Tänk på att:

- föreläsare och workshopledare bör ha varierande ålder, utseende och erfarenhet.
- ha aktiviteter som passar alla, oavsett exempelvis funktionalitet.
- bilder på människor av varierande ålder, funktionalitet, kön och hudfärg används om bilder används vid marknadsföring av ett evenemang, verksamhet eller förbund.

ALLERGI OCH KOSTVANOR:

Tänk på att:

- all mat och dryck har en tydlig innehållsförteckning.
- ta etiska, religiösa, allergi- och/eller miljöperspektiv i beaktande gällande den mat som serveras.
- alla ska kunna äta samma mat och tillsammans. Undvik att göra särlösningar så långt som möjligt och att använda ord så som "specialkost".

SAMLINGSSAL OCH MÖTESRUM

Tänk på att:

- scen eller podium lätt kan nås och användas av personer som använder rullstol eller på annat sätt har nedsatt rörelseförmåga.
- det i rum med fasta sittplatser finns åskådarplatser för personer som använder rullstol på sådant avstånd från podium/scen att man kan se och höra bra.
- rummet har anordning (exempelvis teleslinga) som gör det möjligt för personer med nedsatt hörsel att ta del av och delta i verksamheten såväl från salen som från podiet/scenen.
- den utrustning som kan behövas av föreläsare eller åhörare kan användas och nås av personer med funktionsnedsättning.
- talare och föreläsare informeras om att det är viktigt att tider hålls, att mikrofon används, att bilder beskrivs och att text på t.ex. overhead-bilder eller i Power Point-presentationer läses upp.

OLYCKOR

Tänk på att:

- det ska finnas en särskild utrymningsansvarig som även ska kontrollera om en plan för utrymning av personer med funktionsnedsättning har upprättats för lokalerna. Informationen ska delges arrangörsgruppen.
- under planeringsstadiet diskutera och skriva ned en plan för krishantering av olyckor och akut psykisk eller fysisk ohälsa.

KÄLLOR OCH SE ÄVEN:

RFSL Ungdom – ungdomsförbundet för homosexuella, bisexuella, transpersoner och queeras rättigheter. ”Checklista för tillgänglighet”
http://wiki.rfslungdom.se/index.php?title=Checklista_f%C3%B6r_tillg%C3%A4nglighet#Checklista_f.C3.B6r_tillg.C3.A4nglighet

Så funkar det – SFS (Sveriges förenade studentkårer) satsning Så funkar det har som mål att garantera ett tillgängligt studentinflytande. ”Verktyslåda för tillgängliga möten”

En starkt röst – samarbetsprojekt som samlar åtta ungdomsförbund för unga med funktionsnedsättning. ”Checklista för ökad tillgänglighet”

Stockholms universitets studentkår – ”Handlingsplan för lika villkor 2012/2013”
<http://www.sus.su.se/handlingsplaner>